

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 207/23

2023 m. gruodžio 21 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-261/22 | *GN (Vaiko interesais grindžiamas atsisakymo pagrindas)*

Europos arešto orderis: negalima atsisakyti perduoti prašomo perduoti asmens vien dėl to, kad tai yra mažamečių vaikų motina

Atsisakyti perduoti asmenį išimties tvarka galima tik tais atvejais, kai išduodančiojoje valstybėje narėje yra sisteminių ar bendrų trūkumų ir kai kyla rizika, kad bus pažeistos atitinkamų asmenų pagrindinės teisės

Teismas negali atsisakyti vykdyti Europos arešto orderio (toliau – EAO) vien dėl to, kad prašomas perduoti asmuo yra su jais gyvenančių mažamečių vaikų motina. Vis dėlto teismas gali išimties tvarka atsisakyti perduoti šį asmenį, jei įvykdytos dvi sąlygos: pirma, turi egzistuoti reali rizika, kad dėl sisteminių ir bendrų trūkumų, susijusių su mažamečių vaikų motinų kalinimo ir jų vaikų priežiūros sąlygomis EAO išdavusioje valstybėje narėje bus pažeista motinos pagrindinė teisė į privataus ir šeimos gyvenimo gerbimą ir vaikų interesai, ir, antra, turi būti svarių ir pagrįstų priežasčių manyti, kad, atsižvelgiant į atitinkamų asmenų asmeninę padėtį, dėl tų sąlygų jiems kyla tokia rizika.

Moteris Belgijoje už akių buvo nuteista penkerių metų laisvės atėmimo bausme už prekybą žmonėmis ir dalyvavimą padedant nelegaliai imigracijai. Belgijos teismas išdavė dėl jos EAO, kad ši bausmė būtų įvykdyta. Po kelių mėnesių ši moteris buvo sulaikyta Bolonijoje (Italija). Sulaikymo metu ji buvo nėščia, be to, kartu su ja buvo jos beveik trejų metų sūnus.

Už EAO vykdymą atsakingas Italijos teismas negavo iš Belgijos teismo informacijos apie su nepilnamečiais vaikais gyvenančioms motinoms skirtos bausmės vykdymo tvarką Belgijoje. Jis atsisakė perduoti šią moterį.

Bylą nagrinėjantis Italijos kasacinis teismas klausia Teisingumo Teismo, ar tokiu atveju, kuris pagrindų sprendime dėl EAO nenurodytas kaip vienas iš EAO nevykdymo pagrindų¹, Italijos teismas gali atsisakyti vykdyti EAO, ir, jei taip, tai kokiomis sąlygomis.

Teisingumo Teismas atsakė, kad teismas **negali atsisakyti vykdyti EAO vien dėl to, kad prašomas perduoti asmuo yra su jais gyvenančių mažamečių vaikų motina**. Atsižvelgiant į valstybių narių tarpusavio pasitikėjimo principą, egzistuoja prezumpcija, kad mažamečių vaikų motinos kalinimo sąlygos EAO išdavusioje valstybėje narėje yra tinkamos tokiai situacijai.

Vis dėlto išimtiniais atvejais gali būti atsisakyta perduoti atitinkamą asmenį, jeigu yra įrodymų, kad:

– egzistuoja reali rizika, kad dėl sisteminių ir bendrų trūkumų, susijusių su mažamečių vaikų motinų kalinimo ir jų vaikų priežiūros sąlygomis, EAO išdavusioje valstybėje narėje bus pažeista motinos pagrindinė teisė į privataus

ir šeimos gyvenimo gerbimą ir vaikų interesai, ir

– yra svarių ir pagrįstų priežasčių manyti, kad, atsižvelgiant į atitinkamų asmenų asmeninę padėtį, dėl tų sąlygų jiems kyla tokia rizika.

PRIMINIMAS: Kreipimaisi dėl prejudicinio sprendimo priėmimo valstybių narių teismams, nagrinėjantiems juose iškeltas bylas, suteikia galimybę pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas](#) ir, jei yra, jo santrauka nuo jų paskelbimo dienos prieinami CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Marta Osleja ☎ (+352) 4303 6005.

Sprendimo paskelbimo posėdžio vaizdai prieinami [„Europe by Satellite“](#) ☎(+32) 2 2964106.

Likite su mumis!

¹ 2002 m. birželio 13 d. Tarybos [pagrindų sprendimas 2002/584/TVR](#) dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos, iš dalies pakeistas 2009 m. vasario 26 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2009/299/TVR.